

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 1P/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622201421
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8622201421.1

Uznesenie

Okresný súd Svidník vo veci starostlivosti súdu o maloletú I. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, D., t.č. W. centrum F., ul. I. J. č. XX, XXX XX W. I., dieťa rodičov: matky E. K., nar. XX.XX.XXXX, t.č. zákutie XX, U. a otca: neuvedený, v danom prípade o návrhu M. práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloletú I. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, D., t.č. W. centrum F., ul. I. J. č. XX, XXX XX W. I. do starostlivosti Reedukačného centra Zlaté Moravce, so sídlom Prílepská 6, Zlaté Moravce.

II. Matka maloletej E. K., nar. XX.XX.XXXX, t.č. zákutie XX, U., je povinná prispievať na výživu maloletej I. K., nar. XX.XX.XXXX sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne (v súčasnosti v sume 31,11 eura), počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia, ktoré je povinná zasielať na účet Reedukačného centra Zlaté Moravce, so sídlom Prílepská 6, Zlaté Moravce, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bardejov sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným tunajšiemu súdu dňa 9.9.2022 domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by maloletú I. K., nar. XX.XX.XXXX dočasne zveril do starostlivosti Reedukačného centra Zlaté Moravce, so sídlom Prílepská 6, Zlaté Moravce. Zároveň žiadal, aby súd zaviazal matku E. K., nar. XX.XX.XXXX, toho času bytom U. XX, U. prispievať na výživu maloletej I. K. mesačne vo výške XX % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitných predpisov vždy do 15. dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti uznesenia do budúcnosti na účet Reedukačného centra Zlaté Moravce, so sídlom Prílepská 6, Zlaté Moravce,

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že maloletá I. K., nar. XX.XX.XXXX, bola rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 5P/34/2021 zo dňa 26.11.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť 21.12.2021, umiestnená v Reedukačnom centre Čerenčany, so sídlom S. Kollára 72, Čerenčany. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti boli poruchy správania sa maloletej I. K. I. je v školskom roku 2021/2022 žiačkou

1P/32/2022

- 2 -

9. ročníka na Základnej škole pri Reedukačnom centre v Čerenčanoch. Maloletá sa úspešne začlenila do kolektívu, patrí medzi pokojnejších žiakov triedy, je disciplinovaná, pozorná. V oblasti správania pôsobí pokojne, kontroluje svoje správanie, je nekonfliktná, dodržiava školský poriadok a rešpektuje pokyny pedagógov a vychovávateľov. Vyučovacie výsledky sú pomerne pozitívne. Maloletá I. radikálne zmenila svoje správanie od začiatku prijatia do zariadenia, pomerne rýchlo sa adaptovala, začala dbať o svoj

výzor, zlepšila svoje vzťahy s okolím, je komunikatívnejšia a kamarátska. Napriek týmto pozitívnym zmenám zle znáša kritiku a pokarhanie, je veľmi citlivá. Vyhovuje jej režimové zariadenie, kde má presne stanovené hranice, ak má voľnosť nevie dodržiavať stanovené pravidlá. Zmeny v správaní maloletej je nevyhnutné naďalej dostatočne fixovať a zvnútorňovať, preto Reedukačné centrum Čereňany odporúča pokračovať u maloletej v reedukačnom procese aj po ukončení povinnej školskej dochádzky v podmienkach chráneného prostredia režimového zariadenia Reedukačného centra, ul. Prílepská 6, 953 01 Zlaté Moravce, ktoré vyjadrilo súhlas s jej prijatím na Stredné odborné učilište, 3 - ročný učebný odbor krajčír - dámske odevy. Reedukačné centrum v Zlatých Moravciach je špeciálne výchovné zariadenie vytvárajúce optimálne podmienky pre realizáciu prevýchovného procesu u maloletých dievčat, ktorý je zameraný v prevažnej miere na optimalizáciu psychosociálneho vývinu, vytvorenie predpokladov na osobnostnú a sociálnu integráciu a na začlenenie klientov do pracovno-spoločenských štruktúr.

3. Tunajší súd rozsudkom č. k. 5P/34/2021-12 zo dňa 26.11.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.12.2021 a stal sa vykonateľným dňa 18.1.2022 vo výroku I. Nariadil ústavnú starostlivosť maloletej I. K., ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Čereňany, S. Kollára 72, 979 01 Čereňany a vo výroku II. uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletej I. K. v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti na účet Reedukačného centra Čereňany, S. Kollára 72, 979 01 Čereňany.

4. Podľa § 5 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

1P/32/2022

- 3 -

5. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

6. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

7. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

8. Podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

9. Podľa § 32 ods. 2 zák. č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, ak je to v záujme dieťaťa, môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podať súdu návrh na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. V návrhu podľa prvej vety uvedie zariadenie na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého navrhuje dieťa umiestniť, so zohľadnením súrodeneckých väzieb a rodinných väzieb dieťaťa, aby zmena nebránila úprave rodinných pomerov dieťaťa a zachovaniu rodinných väzieb a súrodeneckých väzieb.

10. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

11. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

1P/32/2022

- 4 -

12. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“ na konania tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 324 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha

16. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

17. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

18. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

19. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

20. Podľa § 366 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

21. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

22. Podľa článku 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

1P/32/2022

- 5 -

23. V konaniach starostlivosti súdu o maloletých, pri rozhodovaní o nariadení neodkladných opatrení musí súd rešpektovať základné princípy, na ktorých je založený Zákon o rodine. Medzi tieto princípy patrí aj skutočnosť, že predovšetkým rodičia majú hrať rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa musí byť preto vydané veľmi uvážlivo a po starostlivom preskúmaní dôsledkov, ktoré môžu nastať, ako vo vzťahu k samotnému dieťaťu tak i medzi rodičmi a dieťaťom. Súd preto môže nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie tohto účelu, nesmie voliť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne, či dokonca nezvratne zasahovalo do práv účastníkov konania.

24. Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, kedy nie je potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené (preukázané) okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

25. Krátka lehota na rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 367 ods. 1 CMP nevytvára priestor pre plnohodnotné dokazovanie. S poukazom na dané časové obmedzenie súd rozhoduje o neodkladnom opatrení na základe osvedčenia podstatných skutočností vyplývajúcich z návrhu.

26. Súd na základe obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a obsahu spisu konšatoval, že Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bardejov osvedčil také skutočnosti, ktoré odôvodňovali existenciu potreby nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle jeho návrhu. Podľa vyjadrenia Reedukačného centra Čereňany sa správanie maloletej I. K. podstatne pozitívne zmenilo, avšak aj napriek týmto pozitívnym zmenám maloletá I. zle znáša kritiku a pokarhanie, je citlivá pričom jej vyhovuje režimové zariadenie, kde má presne stanovené hranice. Reedukačné centrum ďalej uviedlo, že u maloletej I. je nevyhnutné zmeny v správaní naďalej dostatočne fixovať a zvnútorňovať, preto odporučilo u maloletej I. v reedukačnom procese aj po ukončení povinnej školskej dochádzky pokračovať v podmienkach chráneného prostredia režimového zariadenia Reedukačného centra Zlaté Moravce, ktoré vyjadrilo súhlas s prijatím maloletej na Stredné odborné učilište, 3 - ročný učebný odbor krajčír - dámske odevy. Vzhľadom na uvedené, je preto v záujme maloletej I., aby naďalej zostala v ústavnej starostlivosti, preto súd v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami rozhodol o dočasnom zverení maloletej I. K., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti v Reedukačného centra Zlaté Moravce, so sídlom Prílepská 6, Zlaté Moravce.

27. Súčasťou obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bol aj návrh na uloženie povinnosti matke maloletej E. K., nar. XX.XX.XXXX prispievať na výživu maloletej I. mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona.

28. Z ustanovenia § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine vyplýva minimálny rozsah výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu, ktorú musí mať dieťa zabezpečenú vždy. V súčasnosti podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime

1P/32/2022

- 6 -

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov činí výška životného minima na zaopatrené nepľnoleté dieťa a nezaopatrené dieťa sumu 31,11 eura.

29. Keďže majetkové a zárobné pomery matky maloletej neboli súdu riadne preukázané, súd jej preto stanovil povinnosť platiť výživné pre maloletú I. sumou 30 % životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, v súčasnosti vo výške 31,11 eura mesačne, ktorá predstavuje výživné v nevyhnutnom rozsahu na zabezpečenie základných potrieb maloletej, a ktoré je matka povinná poukazovať na účet Reedukačného centra Zlaté Moravce, so sídlom Prílepská 6, Zlaté Moravce.

Poučenie:

POUČENIE: Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia, prostredníctvom Okresného súdu Svidník, Sovietskych hrdinov 200/35, 089 01 Svidník na Krajský súd v Prešove (§ 357 písm. d/ CSP).

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti, teda musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis (§ 121 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods.2 CMP).

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods.3 CMP).

Odvolanie nie je prípustné, ak proti uzneseniu možno podať sťažnosť (§ 60 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods.1 CMP).

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).